

μιλάνα, τῆς ξαναεἶπα, γὰ ἀκούς καὶ νὰ μὴν κάνεις τοῦ κεφαλιού σου, ἐλευινή μου!»

* *

Μὰ πάλι τὴν ξανάχασα. Τὴν ἀναζήτησα παντοῦ ὡς ποῦ μοῦ τὴν ἔφεραν ἀξιοθρήνητη.

—Τὴ μισερώσανε μὲ τίς πέτρες τὰ παιδιὰ, μοῦ εἶπαν τὰ ἴδια παιδιὰ. Εἶχε ὅμως προχωρήσει κ' ἡ ψώρα.

Ἡ πλάτη τῆς εἶταν καταπληγωμένη ἀπὸ τὰ χτυπήματα, ἐκούτσαινε, καὶ τὸ κορμάκι τῆς ἔτρεμε... Τὸ ἓνα μάγουλο κ' ὁ λαιμός τῆς κρεμόταν ἀπὸ πρῦξιμο οὔτε ἔτρωγε, οὔτε νερὸ ἔπινε...

—Κοκκινάει μου, μπόρεσα καὶ τῆς εἶπα...

Καὶ μετανόησα γιὰ ἕως φορὲς τὴν εἶχα μαλώσει—τί σοῦ κάνανε; σὲ ρημάζανε;...

Μὲ κοίταζε κατὰματα μὲ τὴν περίλυπη ματιά τῆς, καὶ μοῦ ἀπάντησε κουνώντας ἀργὰ ἀργὰ τὴν οὐρά...

Κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα ἤξερα πὼς πιά δὲ θάρχεται ὅταν φεύγω χαρούμενη καὶ τρελλή, στὴν πόρτα νὰ μὲ ξεθάλει, οὔτε στὴ γωνιὰ θὰ μὲ περιμένει τὴ νύχτα ὡς ποῦ νὰ γυρίσω. Καὶ καθὼς εἴμουνα βιαστικὴ, μοῦ ἔκλεινε τὸ δρόμο μὲ νάζια, καὶ μπερδεύτανε στὰ πόδια μου τρισετυχισμένη...

Τὴν ἄλλη ὅμως ἡμέρα σὰ νὰ πήγαινε καλλίτερα, τῆς ἔρριξα κόκκαλα καὶ τὰ μασούλισε, τῆς ἔβλα νερὸ καὶ τὸ ἤπιε. Μὰ κανένας πιά στὸ σπίτι, οὔτε στὴ γειτονιὰ δὲν τὴν ἤθαλε. Καὶ ἡ σπιτονοικοκυρὰ μας, τῆς ἔδωσε ἓνα κόκκινο παλιὸ ζωνάρι γύρω γύρω στὸ λαιμό,—γιατ' εἶτανε πληγωμένος—κι' ἓνα παλιὸ κουρέλι γιὰ νὰ τὴν τραβάει, καὶ τὴν ἐπῆγε μετὰ τὴ δύση τοῦ Ἡλίου πέρα ἀπὸ τὰ σπίτια, ἀπάνω στὸ βουνὸ νὰ τῆγε ρίζε...

Τὰ ξεροπήγαδα τῆσαν σκεπάσει, κ' ἔφερε πίσω τὸν «μπελλά». Ἔτσι ἡ Κοκκίνα κοιμήθηκε ἀκόμα μὴ νύχτα πίσω ἀπὸ τὴν μάντρα τοῦ σπιτιοῦ, καὶ τὸ πρωτ', ὅταν ἤρθε ὁ σκουπιδιάρης, συμφώνησαν νὰν τὴ «βολέψαι».

Ἐρριξα εἶα ροῦχο ἀπάνω μου καὶ κατέβηκα στὸ δρόμο. Ἐκεῖνος μετὰ τίς συμφωνίες, τὴν ἔδωσε πίσω ἀπὸ τὸ κάρο του, χωρὶς αὐτὴ νὰ φέρε: καμμιά ἀντίστασι, καὶ μοῦ φάνηκε συνεσταλμένη κ' ἔρημη...

Πήγα κοντὰ τῆς, τὴ χάιδεψα στὸ κεφάλι, καὶ μοῦ κούνησε μὲ ὑποταγὴ τὴν οὐρά.

Ἦς ποῦ ξεκίνησε τὸ κάρο καὶ τὴν παράσυρε μάζι.

* *

Ἦλο τ' ἀπόγεμα ἔλειπα, καὶ τὴ νύχτα—ὅταν ἐγύρισα μὲ σταμάτησε ἡ ἀδερφή μου στὴν πόρτα, κ' ἄρχισε γλήγορα γλήγορα νὰ μοῦ λέει:

«Ξέρεις, ἡ Κοκκίνα λύθηκε καὶ γύρισε. Μὰ δὲν ξανάρχεται πιά! Ἡ σπιτονοικοκυρὰ τὴν ἔδωσε νὰν τὴ σκοτώσει ὁ μπάρμπα Πέτρος. Τὸν πλήρωσε καὶ τὴν πήρε, καὶ τὴν ἐπῆγε μακριὰ, στὸν Ἅϊ Γιάννη, πέρα,

σ' ἓνα ρέμμα, τῆς ἔδωσε μάζι τὰ δύο μπροστινὰ πόδια, καὶ τ' ἄλλα δύο πάλι μάζι, καὶ τὴν ἔρριξε μέσθ! Κι' ἀπὸ πάνω τῆς πέταξε μιά μεγάλη κοτρώνα στὸ κεφάλι... κ' ἔπειτα τὴ σκέπασε μὲ ἄλλες πέτρες ὡς ποῦ νὰ μὴ φαίνεται καθόλου!... Νὰ ἴδεις... ἤρθε ὁ ἴδιος καὶ τὰ εἶπε ἔλα!»

Ἀνέβηκα στὸ σπίτι μου καὶ κάθισα σὲ μιά καρτέκλα. Κ' ἔκανα πὼς δὲν ἐνδιαφέρομαι, ὅταν τὰ ξανάλεγα, πῶς διάβαζα, ὡς ποῦ πήγαν οἱ ἄλλοι νὰ κοιμηθοῦν.

Ὅταν ἔπεσαν, ἀνοιξὶν σιγὰ σιγὰ τὴν πόρτα, καὶ βγήκα στὴν ταράτσα. Ἡ νύχτα, εἶτανε ἀν ἡμέρα, μὲ τὸ φεγγάρι, μέσα στὴ μέση τ' οὐρανοῦ, ἔρημο, χωρὶς νὰ κινεῖται διόλου. Καὶ μένα αὐτὴ τὴν ὥρα τὸ μυαλό μου δὲ χωροῦσε τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴ σκέψη ἐνὸς σκυλιοῦ... Καὶ σφύριζα καὶ σιγοτραγουδοῦσα, κ' ὁ κόσμος μοῦ φαινότανε γιὰ πάντα ἔρημος ἀπὸ σκυλιὰ!

ΙΟΥΛΙΑ ΠΕΡΣΑΚΗ

ΕΝΘΥΜΗΣΗ

[Στις 13 τοῦ περασμένου μηνὸς ἀπέθανε στὴν Ἀθήνα μιά διαλεκτὴ Ρωμιοπούλα ἀπὸ τὴν Πόλη, ἡ Εὐὰ Θεοδοιοῦδη— Πίντσα ποῦ εἶταν ἀφοσιωμένη σὰ γράμματα καὶ στίς ὡραίες τέχνες καὶ ποῦ δούλευε μὲ ἀγάπη γιὰ τὴν προκοπὴ τῆς Ἰδέας. Σπουδαγμένη γερὰ στὸ Ζάππειο τῆς Πόλης, καὶ προικισμένη ἀκόμα καὶ μὲ Γαλλικὸ καὶ Ἑγγλέζικο δίπλωμα, ἔγραψε βαθυστόχαστες κοινωνικὲς μελέτες καὶ ἄλλα φιλολογικὰ ἄρθρα ποῦ δημοσιεύτηκαν στὴν «Πρόοδος» καὶ στὰ «Χρονικά» τῆς Πόλης καθὼς καὶ στὸ «Νουμά» (μιά μελέτη τῆς μὲ τὸν τίτλο «Διαβάζοντας τὸ Ἡλιοφέγγαρο» ποῦ δημοσιεύτηκε στὸν τόμο τοῦ 1911 τοῦ «Νουμά» σελίδα 83—85, εἶναι ἡ καλύτερη κριτικὴ ποῦ γράφτηκε γιὰ τὸ Ἡλιοφέγγαρο τοῦ κ. Ἄλ. Παλλῆ), ἔκαμε διάλεξεις στὴ δημοτικὴ γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα, καὶ ὅταν ἰδρύθηκε τὸ Σχολεῖο τοῦ Βόλου τὴ ζήτησαν νὰ τὸ διευθύνει. Τὸ σολόνι τῆς σκάθηκε τὸ κέντρο τῶν Ὁραίων Τεχνῶν.

Δημοσιεύουμε διό, γιὰ μνημόσυνόν τῆς, λίγες ἀράδες τῆς, κατὰ τὸ δῆγμα, ποῦ τὸ τύπωσε στὰ Πολίτικα «Χρονικά» τοῦ 1912, στὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο].

Ἀπόψε, ὅταν περνοῦσα μὲς ἀπ' τοὺς χιονισμένους δρόμους, ἐνοιώσα τὸ κρύο πιὸ δριμύ, τὴν ἐρημίαν τοῦ χειμῶνα πιὸ μεγάλη. Οἱ σπάνιοι διαβάτες μοῦ φάνηκαν πιὸ ξένοι. Σκεπασμένοι μὲ γούνες, κουκουλωμένοι ὡς τὰ μάτια, ἔτρεχε ὁ καθένας τὸ δρόμο του, κοιτάζοντας τὰ βήματά του, συγκεντρωμένος στὸ σκοπὸ, ποῦ τὸν κινοῦσε. Καμμιά βοή. Νέκρα βαθεῖα.

Πήγαινα κ' ἐγὼ μηχανικὰ πατώντας τὸ βουβρὸ χαλί, ποῦ εἶχε ἀπλώσει ὁ χειμῶνας, προσέχοντας μόνονα στὸ σιγανὸ ψιδύρισμα τῶν ἀναμνήσεών μου.

—Θυμᾶσαι, ὅταν τρέχαμε χαρούμενοι μέσα στὰ

χιόνια. Θυμίσαι πῶς μαλλώνομε παιδιάτικα τρελλά; Κ' ἔπειτα πῶς τὰ σιῶσαμε πάλι μὲ δίχως λόγια, σάν παιδιακίσια κωκώματα, πού εἶτανε:

— "Ἐξίφνα ἔφθασ' ἡ στιγμή νὰ χωρισθοῦμε. Ἐπρεπε νὰ φύγης κ' ἔπρεπε νὰ σέ χάσω. Καί χωρισθήκαμε χωρὶς καλῖα, γιατί' εἶτανε γραφτό μας νὰ μὴ ζήσουμε μαζί. Τὸ ξέραμε καλά κ' οἱ δυό, γι' αὐτὸ δὲ χύσαμε οὐτ' ἓνα δάκρυ. Ἀφήσαμε τὴ φιλικὴ ἀνάμνηση χωρὶς κηλίδα, ἀγνή κ' εὐτυχισμένη.

Μοῦ γράφεις τώρα, πὼς θὰ ἤθελες νὰ εἶχαμε μαλῶσει γιὰ νὰβρισες τὸ χωρισμὸ πῶς φυσικό. Θὰ ἤθελες νὰ μὲ μισήσης, γιὰ νὰ μὴ λυπάσαι.

— Θάτανε κρῖμα!—Καὶ γιατί' τάχα; Δὲ σοῦ φθάνει ἡ ἰδέα, πὼς ἔτσι ἔπρεπε νὰ γέινει; Δὲ σοῦ φθάνει ἡ ἰκανοποίηση, πὼς ἐλεύθερα ἀποφασίσαμε κ' οἱ δυό.

Μὴ θέλεις νὰ χαλάσης; μιὰ τόση ὁμορφὴ ἐνθύμησι "Ἄν ἀγαπᾷς τὴν ἔχθρα ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἀγάπην, τὸν πόνο ὕστερ' ἀπὸ τὴ χαρὰ, ἂν προτιμᾷς τὴν ποικιλία δὲ θὰ σοῦ τὴ στέρησῃ ἡ ζωὴ. Θὰ γνωρίσης πολλές ἀκόμα γυναῖκες, πού θὰ χροματίσουν τις στιγμὲς σου μὲ πολλὴ χαρὰ, ἀλλὰ καὶ τόσες πίκρες θάγαπήσης; κ' ἄλλες πολὺ, ἴσως καὶ περισσύτερο ἀπὸ μὲνα, ἀλλὰ καὶ τόσες θὰ μισήσης.

Ἀνάμεσα σ' ὅλες αὐτὲς θάθελα νάμαι ἐκείνη, πού δὲν περιφρόνησες ποτέ, ἡ μόνη, πού νὰ σέ θυμίσῃ μονάχα εὐθυμίες στιγμὲς. Θάθελα ἡ ἀγάπη μας νὰ μὲν μιὰ ἐξακολούθησι τῆς παιδικῆς σου εὐτυχίας, θάθελα νάμαι ἡ γυναῖκα, πού δὲ σ' ἔλαμε νὰ κλιψῆς ποτέ.

Κι' ὅταν μιὰ μέρα, ὕστερ' ἀπὸ χρόνια πολλά, σὲ ξαναδῶ καὶ σὲ μὲ ξαναδῆς, θάχομε τόσα νὰ ποῦμε. Τὸ παιδικὸ μας εἰδύλλιο θὰ ξυπνήσῃ εὐτυχισμένο ὅπως εἶτανε καὶ τόσο νεανικό! Τῆς εὐτυχίας ἡ ἐνθύμηση ποτέ τῆς δὲ γεροντῆ, σὰ δὲν τὴ φθείρουν οἱ κακῆς μοί, τὰ πικρὰ λόγια, οἱ κακίες. "Ἐτσι καὶ ἡ δική μας θὰ ξαναζήσῃ μιὰ στιγμή κάτω ἀπ' τὰσπρισμένα μας μαλλιά.

Καὶ τότε θὲ νὰ ποῦμε, πὼς νικήσαμε τὸ χρόνο ἀπ' οὗ δὲν κατώρθωσε νὰ σβύσῃ τὴν πῶ φωτεινὴν στιγμή τῆς ζωῆς μας . . . . .

Ἀπόψε σάν περνοῦσα μέσ' ἀπ' τοὺς χιονισμένους δρόμους, τὸ κρῦς μοῦ φάνηκε πῶς δοιμύ, ἡ ἔρημιά τοῦ χειμῶνα πῶς μεγάλη. Ἡ φύση νεκρωμένη σόπαινε.. καὶ πρόσεξα νὰκούσω τί ἔλεγ' ἡ καρδιά μου.

ΕΥΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ

ΑΙ ΕΙΣΙΤΗΡΙΟΙ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ

Τὸ πρόγραμμα τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων τοῦ Ὡδείου διὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος καθιερώθη ὡς ἑξῆς.

* Σεπτεμβρίου 16 Παρασκευή 9 π. μ. κλειδοκίμβalon μαθητήρια.

Σεπτεμβρίου 16 Παρασκευή 4 μ. μ. κλειδοκίμβalon μαθηταί.

Σεπτεμβρίου 16 Παρασκευή 5 μ. μ. ἔγχροδα καὶ πνευστὰ μαθηταί.

Σεπτεμβρίου 17 Σάββατον 9 π. μ. Ἐγχροδα μαθητήρια.

Σεπτεμβρίου 17 Σάββατον 9 π. μ. Μονωδία μαθητήρια.

Σεπτεμβρίου 17 Σάββατον 4 μ. μ. Μονωδία μαθηταί.

Σεπτεμβρίου 17 Σάββατον 5 μ. μ. Ἀραματικῆ.

Σεπτεμβρίου 17 Σάββατον 4 μ. μ. Θεωρητικῆ.

Σεπτεμβρίου 19 Δευτέρα 10 π. μ. Βυζαντινῆ.

Αἱ προαγωγικαὶ καὶ ἐπαναληπτικαὶ ἐξετάσεις τῶν εἰδικῶν καὶ θεωρητικῶν μαθημάτων θὰ ἐνεργηθῶσιν ἀπὸ τῆς 22—24 Σεπτεμβρίου.

Τὰ μαθήματα τῶν παλαιῶν μαθητῶν ἐπαναλαμβάνονται τακτικῶς ἀπὸ τῆς 19 Σεπτεμβρίου.

Οἱ προσερχόμενοι παλαιοὶ μαθηταὶ πρὸς ἐγγραφήν πέραν τῆς 30 Σεβρίου καταβάλλουσιν, ὡς γνωστὸν, τὰ δίδακτρα αὐτῶν ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς καθ' ὃν ἐγγράφονται, ὑποχρεούμενοι πρὸς τοῦτοις νὰ πληρώσωσι καὶ ἓνα μῆνα ἐπὶ πλέον ἀναδρομικῶς.

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Πρὸς τοὺς κ.κ. ὑδρολόγητας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν

Προσκαλοῦνται πάντες ἀνεξίτητος οἱ κ. κ. ὑδρολόγηται τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὅπως ἐντὸς 10 ἡμερῶν προστέλωσιν εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον καὶ κτακάλωσι τὸ ἀντίτιμον τοῦ ποσίου ὕδατος διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1916, καθόσον παρερχομένης τῆς προθεσμίας ταύτης ἡ ὑπηρεσίᾳ θὰ εἰρηθῆ εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ διακίψῃ τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος τῶν καθυστερούντων, ἔστω καὶ ἂν τινες ἐξ αὐτῶν δὲν εἰδοποιήθησαν δι' ἰδιαιτέρας προκλήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 24 Ἀγούστου 1916.

(Ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος).

ΕΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Φέρεται εἰς γνώσιν τῶν κατοίκων τῶν συνοικιῶν τῆς πόλεως εἰς ἃς μέχρι τοῦδε ἀπεστέλλετο ὕδωρ ἐκ τῆς Δεξαμενῆς διὰ τῶν αὐτοκινήτων βυτίων τοῦ Δήμου ἔτι ἐξαντληθείσης τῆς παρακαταθήκης ἐνεργείας καὶ μὴ κατιστάσης δυνατῆς τῆς ἐξουρέσεως τοιαύτης οὐδαμοῦ, δικοπτεται ἀπὸ τῆς αἰθρίας ἢ δι' αὐτοκινήτων διανομὴ ὕδατος.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 7 Σεπτεμβρίου 1916

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος τοῦ Δήμου)